

Landleven

MAGAZINE VOOR BUITENWONEN EN BUITENLEVEN

HANDIG

houtkloven

Unieke
KIPPENHOKKEN

Romantiek

OP WADDENZEE

**GEEF
OF KRIJG
LANDLEVEN
CADEAU**

& WIN
droom-
t.w.v. KEUKEN
€27.500,-

GRATIS
kerstkaarten

Heerlijk
PLATTELAND

Maak appeldroogrekje **LEKKERS VAN SINT** *tips voor vogels*

CREATIEVE GEURSLINGER *ruig met LandCruiser schipperssoep*

Blauwe schapen boerderijen in Grebbelinie **PUZZEL**

16e jaargang nr. 8
prijs: NL/B €5,45

22 TIPS OM AAN DE SLAG TE GAAN

HANDIGE KLEINE KLOOFMACHINES

BRANDHOUT KLOVEN IS EEN TIJDROVENDE EN INSPANNENDE BEZIGHEID.

OM DEZE KLUS TE VERGEMAKKELIJKEN ZIJN ER KLOOFMACHIENJTJES.

22 TIPS OM HOUT HANDIG KLEIN TE KRIJGEN.

AANKOOP *tips*

Kleine kloofmachines hebben hun beperking. Over het algemeen geldt: waar een beetje kerel met de bijl niet doorheen slaat, komt een klein machientje evenmin doorheen. Verwacht er dus geen wonderen van, maar handig zijn ze wel.

Let op de stabiliteit van de machine, hoe breder de poten of wielen uit elkaar staan, hoe stabiel.

In de praktijk blijkt het tonnage dat fabrikanten aangeven voor veel goedkope houtklovers niet te kloppen. Laat u niet misleiden en ga er vanuit dat een houtklover op het lichtnet (220 V) maximaal 6 ton persdruk kan leveren.

Het werkplezier wordt mede bepaald door de snelheid van de machine. De cilinder moet immers bij het kloven telkens heen en terug gaan. Laat een aan te schaffen machine door de verkoper demonstreren en maak een inschatting of het tempo u past.

Controleer of de aangeboden machine is voorzien van een CE-keurmerk. Dit is een minimale waarborg dat de machine voldoet aan de actuele Europese richtlijnen op het gebied van onder andere veiligheid, gezondheid en milieu.

AAN DE *slag*

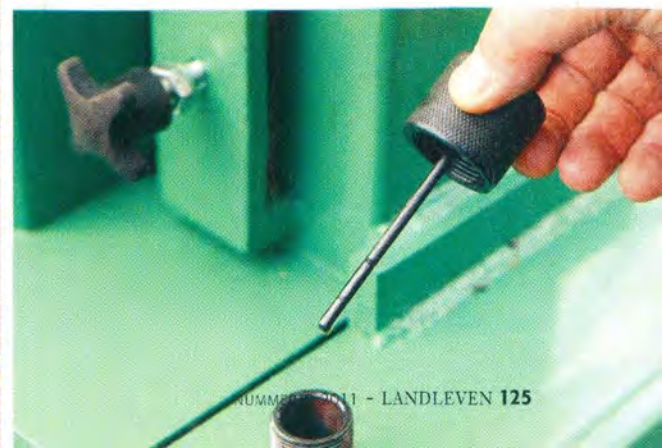
Kies een logische plek om te kloven, liefst zo dicht mogelijk bij de stapel te verwerken hout. Dat werkt prettiger.

Plaats een horizontale houtklover op een verhoging, bijvoorbeeld een stabiele aanhanger of een werktafel, dat is belangrijk voor de eigen werkhouding. Een staand model klover moet uiteraard ook stabiel staan.

Leg de voedingskabel en het verlengsnoer zo neer, dat u er bij het heen en weer lopen niet over kunt struikelen.

Wie geen risico wil lopen, gebruikt behalve werkhandschoenen ook schoenen met stalen neuzen en een veiligheidsbril.

Controleer vooraf of het kloofmes goed vast zit. Draai indien nodig de bout(en) na en controleer meteen de peilstok om te zien of er voldoende hydrauliekolie aanwezig is.

Experts

Frits Spek, trainer en adviseur bij IPC Groene Ruimte in Schaarsbergen, demonstreert de machientjes op de foto. Zelf hakt Frits jaarlijks tussen de 300 en 400 gestorte kuub brandhout klein, volledig met de hand. De vakman verkiest dat boven een kloofmachine. Toch geeft hij graag tips om te werken met kleine kloofmachines; niet iedereen heeft tenslotte zijn conditie en bedrevenheid. Walther van der Poel, verkoper van bosbouwgereedschap in Nieuw Milligen, brengt deze machines op de markt en weet precies hoe hij zijn klanten kan adviseren om er verstandig en veilig mee om te gaan. Hij geeft ook de nodige tips.

Door de constructie van de machine is er maar één logische plek voor de bediening. Gebruik die ook en ga bijvoorbeeld niet zijdelings naast het apparaat staan. Laat daar ook niet iemand anders – zoals een helper – staan. Dat is gevaarlijk in verband met wegs pattend hout, bijvoorbeeld op een noest.

Bedenk telkens hoe u het hout zo gunstig mogelijk in de kloof legt. Maak daarbij gebruik van de 'draad' en van eventuele droogtescheurtjes. Zit er een flinke noest, kloof daar dan ruim langs of – als het niet anders kan – er middendoor.

Gooi het gekloofde hout meteen in een kruiwagen: het scheelt een keer bukken en de werkomgeving blijft schoon. En u kunt op deze manier niet snel over een stuk hout struikelen.

Moderne kloofmachines zijn bewust zo geconstrueerd dat beide handen nodig zijn voor de bediening. Probeer het niet anders te doen en blijf met uw (of anderz) handen tijdens het kloven uit de buurt van het houtblok. Laat daarom ook nooit een ander de houtblokken op de machine leggen terwijl u zelf de bediening doet.

Voorkom onnodig gesjouw en pas goed op uw eigen lichaam door niet te zwaar te tillen. Grote 'bollen' hout kunnen beter gerold dan getild worden.

Tillen van gezaagde bollen gaat het veiligst met de handen aan de zij-kanten van het blok, zeker bij een staande machine. Met één hand onder en één hand bovenop het blok is de kans groot dat u vroeg of laat uw vingers bij het neerzetten bezeert.

KLOOF *tips*

Hout kunt u het beste vers kloven, omdat het proces van indrogen dan nog niet begonnen is. Houtvezels worden taai tijdens het drogen. Zaag het hout daarom nooit langer dan een week vooruit, omdat het drogingproces via 'kops' hout tamelijk snel gaat.

Niet ieder stuk hout hoeft te worden gekloofd. Een veel gebruikte ondergrens is een diameter van 10 centimeter, zeg maar formaat bierviltje. Kleiner heeft u het voor de kachel niet nodig.

Stop op tijd met werken. Behalve dat het lichaam vermoeid raakt, neemt uw concentratievermogen af. Zeker wanneer u weinig routine hebt in het werken met deze apparatuur, neemt de kans op fouten en ongelukjes toe.

3 groepen

Echt zware kloverson werken op de aftakas van de trekker of op krachtstroom. Ze leveren 10 tot 40 ton drukkracht. Dit type machines klooft stammen met een doorsnede van 20 centimeter tot 1 meter en een maximale lengte van 1 meter, kost tussen de 4.000 en 50.000 euro en is bedoeld voor wie jaarlijks 50 tot 500 kuub hout verwerkt.

De middenklasse kloverson zijn bedoeld voor de grotere gebruiker. Ook deze machines

werken op de aftakas of op krachtstroom. Ze leveren 6 tot 10 ton drukkracht, kloven stammen met een diameter van 20 tot 60 centimeter en een lengte van 1 meter en kosten tussen de 1.000 en 4.000 euro.

Kleine kloverson werken bijna altijd op het lichtnet en leveren een drukkracht van 4 tot 7 ton. Voor licht hobbywerk, als alternatief voor de bijl. De prijs ligt tussen de 200 en 1.000 euro.

Hoeveel hout heb ik?

Over het algemeen wordt in het bos altijd met werkelijke kuubs gerekend. Voor het berekenen daarvan wordt met een grote schuifmaat de diameter van een stam – inclusief schors – opgemeten. Omdat een stam naar boven toe geleidelijk dunner wordt, dient de maat in het midden van de totale lengte te worden opgenomen. Nu rest een wiskundige som waarbij de helft van de dia meter (de straal) eerst met zichzelf en

daarna met 3,141 ('pi') wordt vermenigvuldigd. Het zo verkregen getal is de oppervlakte van de doorsnede van de stam, welke vervolgens met de lengte moet worden vermenigvuldigd. **Voorbeeld:** de diameter van de stam is 25 centimeter en de lengte 20 meter. De straal is dus 12,5 centimeter oftewel 0,125 meter, wat de volgende som geeft: $0,125 \times 0,125 \times 3,141 = 0,049 \times 20 = 0,98$ kubieke meter, dus bijna één kuub.

OPslaan

Gekloofd hout kunt u het beste meteen goed opslaan om verder te kunnen drogen. In een goede houtopslag is het hout beschermd tegen de regen, maar kan de wind vrijelijk zijn gang gaan. Ook is zo'n plaats vanuit huis makkelijk te bereiken.

Wie geen houtschuur heeft, of er tijdelijk geen plek in heeft, kan het hout heel goed buiten opslaan. Dit gaat gemakkelijk tussen twee bomen, die dan als 'grote boekensteunen' dienst doen. Maak de stapel bij voorkeur niet meer dan drie lengtes diep (totaal dus ongeveer een meter) en bouw deze in eerste instantie een meter hoog. Leg nu enkele meterlange latten als een soort spouwankers op de houtblokken en bouw vervolgens verder. Dit geeft het geheel aanzienlijk meer stevigheid. Bouw de stapel vervolgens af tot maximaal ooghoogte, hoger is onhandig. Dek alleen de bovenkant af met enkele lagen dubbelgevouwen landbouwplastic, afdekzeil, golfplaten of ander waterdicht materiaal. Houd deze bedekking op zijn plaats met enkele zware stenen of bollen hout. Op deze manier heeft de wind vrij spel en zal het hout, ondanks dat de zijanten onbeschermd zijn, goed drogen.

Uw versgekloofde hout is na anderhalf à twee jaar geschikt als kachelhout. Langer laten liggen kan uiteraard ook. □

Wat is een 'losse' kuub?

Bij de handel in brandhout wordt de hoeveelheid hout meestal in kuubs aangeduid. De term kuub komt van kubieke meter. Er is echter een groot verschil tussen werkelijke en 'losse' kuubs. Een losse of gestorte kuub bevat aanzienlijk minder hout dan een echte kubieke meter, omdat de ruimtes tussen de stammen wordt meegerekend. De werkelijke hoeveelheid hout die u koopt kan hierdoor sterk variëren, want in een hoop krom, grof hout zit meer lucht dan in een stapel keurig recht gekloofd hout. Een gestorte kuub is globaal een halve echte kubieke meter. Een 'gestapelde' kuub is grofweg 0,65 kubieke meter.

